

«ՄԱՐՏԻՆ ՍԹԱՐ»

սահմանափակ պատահականատվությամբ ընկերություն

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԱՌԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ**

**12 ամիս ժամանակահատվածի համար
2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

«ՄԱՐՏԻՆ ՍԹԱՐ»

սահմանափակ պատահականատվությամբ ընկերություն

Հայաստանի Հանրապետություն

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բաժին	Էջ
Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

ՀՀ, ք. Երևան, Լենինգրադյան 4ա
4a Leningradyan 4a, Yerevan, RA
www.gaudit.am , info@gaudit.am

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

«Մարտին Սթար»

սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության
ղեկավարությանը և մասնակիցներին

Վերապահումով կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Մարտին Սթար» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ՝ «Ընկերություն») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2020թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, բացառությամբ մեր եզրակացության «Վերապահումով կարծիքի հիմք» բաժնում նկարագրված հարցի ազդեցության, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև սյդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը ու դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն փոքր և միջին կազմակերպությունների Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտի (ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ):

Վերապահումով կարծիքի հիմք

Ընկերությունը չի գնահատել ստացված անտոկոս փոխառությունների իրական արժեքը, զեղչված բոլոր ապագա դրամական հոսքերի ներկա սրժեքով՝ օգտագործելով համանման պարտքային վարկանիշով համանման գործիքների (համանման՝ արժույթի, ժամկետի, տոկոսադրույքի տեսակի և այլ գործոնների տեսանկյունից) համար շուկայում գերակշռող տոկոսադրույքները: Սա ընկերության ղեկավարության կողմից ընդունված որոշման արդյունք է, որը մեր կարծիքով չի համապատասխանում ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ-ի (Բաժին 11) պահանջներին: Ստացված անտոկոս փոխառությունների չզեղչված մնացորդը 2020թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 2,909,087 հազար դրամ:

Այլ հանգամանք

Ընկերության 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվություններն աուդիտի չեն ենթարկվել:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ-ի համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Հնկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Հնկերությունը լուծարելու կամ Հնկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այնտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Հնկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր

նախագծելու, և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար.

- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամուտությունը.
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը.
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Հաստատված է

«Ջի ընդ Քո Աուդիտ Գրուպ» ՍՊԸ

Տնօրեն/աուդիտոր

Լ. Պողոսյան

«21» հունիսի 2021թ.

Երևան

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

«Մարտին Սթար» ՍՊԸ

առ 31-ը դեկտեմբերի 2020թ դրությամբ

ԱԿՏԻՎՆԵՐ

	Ծանոթ ագրությ ուններ	31/12/2020 ֏ 000	31/12/2019 ֏ 000
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	6	1,323,525	621,458
Ոչ նյութական ակտիվներ	7	26,491	21,981
Տրամադրված փոխառություններ		3,400	8,009
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		1,353,416	651,448
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	8	921,360	1,481,782
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	9	782,690	189,738
Գերավճար շահութահարկի գծով		-	63,196
Այլ հարկերի և պարտադիր վճարների գծով գերավճարներ	10	14,358	160,336
Տրամադրված փոխառություններ		4,702	5,912
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	11	272,332	29,523
Այլ ընթացիկ ակտիվներ		3,873	4,233
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		1,999,315	1,934,720
Ընդամենը ակտիվներ		3,352,731	2,586,168
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Սեփական կապիտալ	12		
Կանոնադրական կապիտալ		50	50
Զբաղիված շահույթ		178,292	96,119
Պահուստային կապիտալ		15	15
Ընդամենը սեփական կապիտալ		178,357	96,184
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Փոխառություններ	13	293,320	325,190
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		293,320	325,190
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Փոխառություններ	13	1,183,687	-
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	14	1,610,112	2,102,948
Պարտավորություն շահութահարկի գծով		44,819	-
Այլ հարկերի և պարտադիր վճարների գծով պարտավորություն	11	42,436	61,846
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		2,881,054	2,164,794
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		3,352,731	2,586,168

10-ից 36-րդ էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Որակավորված հաշվապահ

[Handwritten signature]

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

«Մարտին Սթար» ՍՊԸ

2020 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հասնար

	Ծանոթ ագրությ ուններ	2020 ՀՀ 000	2019 ՀՀ 000
Շարունակական գործունեություն			
Հասույթ	15	3,946,041	3,999,726
Ինքնարժեք	16	(3,040,042)	(3,619,327)
Համախառն շահույթ		905,999	380,399
Այլ եկամուտներ	17	13,649	10,366
Իրացման ծախսեր	18	(357,955)	(294,345)
Վարչական ծախսեր	19	(175,794)	(160,654)
Այլ ծախսեր	20	(273,566)	(37,219)
Գործառնական շահույթ (վնաս)		112,333	(101,453)
Ֆինանսական եկամուտներ		2,155	1,356
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտ/վնաս		191,725	(107,699)
Շարունակական գործունեությունից շահույթ (վնաս) մինչև հարկումը		306,213	(207,796)
Ընդհատված գործունեություն			
Ընդհատված գործունեությունից շահույթ/վնաս		-	-
Շահութահարկի գծով ծախս	21	(63,040)	(30,369)
Տարվա շահույթ հարկումից հետո		243,173	(238,165)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Սեփական կապիտալում ճանաչված օգուտներ (վնասներ)		-	-
Տարվա ընդհանուր համապարփակ ֆինանսական արդյունք		243,173	(238,165)

10-ից 36-րդ էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Որակավորված հաշվապահ

[Handwritten signature]

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
«Մարտին Սթար» ՍՊԸ

2020 թ. -ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հասար

		Կանոնադրական կապիտալ	Պահուստային կապիտալ	Կուտակված շահույթ	Դժ 000 Ընդամենը
Մնացորդը առ դեկտեմբերի 2018թ.	31	50	15	566,571	566,636
Տարվա վնաս		-	-	(238,165)	(238,165)
Շահաբաժիններ		-	-	(232,287)	(232,287)
Մնացորդը առ դեկտեմբերի 2019թ.	31	50	15	96,119	96,184
Տարվա շահույթ		-	-	243,173	243,173
Շահաբաժիններ		-	-	(161,000)	(161,000)
Մնացորդը առ դեկտեմբերի 2020թ.	31	50	15	178,292	178,357

10-ից 36-րդ էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Որակավորված հաշվապահ

P. Aghakhanian

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
«Մարտին Սթար» ՍՊԸ
2020 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	01.01.2020- 31.12.2020	01.01.2019- 31.12.2019
	Դ 000	Դ 000
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Հաճախորդներից ստացված դրամական միջոցներ	4,046,843	4,196,111
Վճարումներ մատակարարներին	(3,581,156)	(2,391,614)
Վճարումներ աշխատակիցներին	(375,272)	(318,920)
Վճարումներ բյուջե, այդ թվում՝	(434,181)	(879,778)
Շահութահարկ	(12,148)	(95,300)
Այլ մուտքեր	1,520	683
Այլ ելքեր, այդ թվում՝	(264,480)	(13,091)
Դրամական օգնություններ	(247,345)	(3,000)
Գործառնական գործունեությունից ստացված / գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(606,726)	593,391
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռք բերում	(78,000)	(384,217)
Տրամադրված փոխառություններ	(34,000)	(2,300)
Տրամադրված փոխառությունների մարում	38,507	4,427
Փոխառություններից ստացված տոկոսներ	2,022	1,126
Ներդրումային գործունեությունից ստացված / գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(71,471)	(380,964)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		
Ստացված փոխառություններ	1,116,708	1,600
Փոխառությունների մարում	(31,870)	(33,872)
Շահաբաժինների վճարում	(198,130)	(177,589)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված / գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	886,708	(209,861)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/նվազում	208,511	2,566
Արտաժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	34,298	3,622
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	29,523	23,335
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	272,332	29,523

10-ից 36-րդ էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Որակավորված հաշվապահ

[Handwritten signature]

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

«Մարտին Սթար» ՍՊԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համար, հազար դրամով

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

«Մարտին Սթար» ՍՊԸ-ն (այսուհետ՝ Ընկերություն) իրավաբանական անձ հանդիսացող առևտրային կազմակերպություն է: Ընկերությունը գրանցվել է ՀՀ արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կողմից 2007թ. ապրիլի 3-ին: Պետական գրանցման վկայականի համարն է՝ 271.110.03238, ՀՎՀՀ-ն՝ 01240274

Ընկերությունը կանոնադրական կապիտալը կազմում է 50.000 /Հիսուն հազար/ ՀՀ դրամ, որը բաղկացած է 1000 հատ 50 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով բաժնեմասերից: Ընկերության բաժնեմասերը տեղաբաշխված են և լրիվ վճարված:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Աշտարակի խճ. 9/1.

Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ք.Երևան, Աշտարակի խճ. 45/5.

Ընկերության աշխատակիցների միջին ցուցակային թվաքանակը 2020 թվականին կազմել է 168, իսկ 2019 թվականին՝ 144 անձ:

Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է ընկերության միանձյա գործադիր մարմինը՝ տնօրենը:

Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակն է չիպսերի, արևածաղկի սերմերի և պահածոների արտադրությունը և մանրամեծածախ վաճառքը:

2. Համապատասխանությունը

Հաշվապահական հաշվառումը վարվել է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջներին համապատասխան: Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվել են համաձայն փոքր և միջին կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտի (ՓՄԿ-ների ՖՀՄՄ):

3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

ՀՀ արժույթը ՀՀ դրամն է, որը Ընկերության ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ցույց է տրված հազար դրամներով՝ առանց ստորակետից հետո տասնորդական նիշի:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագիրը

4.1. Չափման հիմքը

Ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացված են սկզբնական (պատմական) կամ ամորտիզացվող արժեքով:

4.2. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցի յուրաքանչյուր (հիմնական) քաղկացուցիչ (առանձնացնելի միավոր) ձանաչում է առանձին ակտիվ այն դեպքում, երբ՝ հավանական է, որ այդ միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի կազմակերպություն. և միավորի

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

սկզբնական արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչները հիմնական միջոցի միավորի կազմում հաշվառվում են առանձին:

Զափումը ճանաչման պահին

Կազմակերպությունը հիմնական միջոցի միավորը սկզբնական ճանաչման պահին չափում է իր սկզբնական արժեքով, որը ճանաչման ամսաթվի դրությամբ կանխիկ գնի համարժեքն է: Եթե վճարումը վճարման սովորական պայմաններով նախատեսված ժամկետներից հետաձգվում է, սկզբնական արժեքը ապագա բոլոր վճարումների ներկա արժեքն է:

Սկզբնական արժեքի տարրերն են, մասնավորապես՝ գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարումները, ակտիվը համապատասխան վայր հասցնելու և ղեկավարության նախանշած նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ ուղղակիորեն կապված ցանկացած ծախսում: Գործարկման և նման նախաարտադրական ծախսումները հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքում չեն ներառվում: Սկզբնական արժեքը որոշելիս առկայային գեղչերը և արտոնությունները հանվում են:

Զափումը ճանաչումից հետո

Հիմնական միջոցի միավորը որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո, հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով) հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերի նկատմամբ կիրառվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները.

- ա) Ընկերության կողմից ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը,
- բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը,
- գ) տեխնիկական հնացածությունը,
- դ) հիմնական միջոցի օգտագործման իրավական կամ նման այլ սահմանափակումներ:

Ընկերությունը հիմնական միջոցների խմբերի նկատմամբ կիրառում է հետևյալ օգտակար ծառայությունները.

Հիմնական միջոցի խումբ	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարի)
Կառուցվածքներ և շենքերի, շինությունների կապիտալացված բարելավումներ	20
Մեքենաներ, սարքավորումներ և հաստոցներ	5-10
Արտադրատնտեսական գույք, գործիքներ	8-20
Տրանսպորտային միջոցներ	8
Համակարգչային և հաշվողական տեխնիկա	1
Այլ հիմնական միջոցներ	1-8

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ակտիվի մաշվածությունը սկսում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, այսինքն երբ այն գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է ղեկավարության նախանշած նպատակով այն օգտագործելու համար: Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը դադարում է ակտիվն ապաճանաչելու ամսաթվերից ամենավաղով:

Հետագա ծախսումները

Հիմնական միջոցի միավորին վերաբերող հետագա ծախսումներն ավելացվում են դրա հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում են), եթե այդ ծախսումները բավարարում են ճանաչման չափանիշները: Մասնավորապես, հիմնական միջոցի միավորի վրա նոր մասի ավելացման, կամ հիմնական միջոցի միավորի սի մասի պարբերաբար փոխարինման ծախսումները ավելացվում է հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում է): Հիմնական միջոցների փոխարինվող մասերը ենթակա են ապաճանաչման: Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները չեն ավելացվում հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքին (չեն կապիտալացվում):

Ապաճանաչում

Հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ապաճանաչվի, երբ՝

ա) այն օտարվում է, կամ

բ) ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ չի սկսնկալվում դրա օգտագործումից կամ օտարումից:

4.3. Ոչ նյութական ակտիվներ

Չափումը ճանաչման պահին

Ոչ նյութական ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով:

Ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է՝

(ա) դրա գնման գինը՝ ներառյալ ներկրման տուրքերն ու գնման չփոխհատուցվող հարկերը առևտրային գեղյերը և արտոնությունները հսկելուց հետո:

(բ) ակտիվն իր նպատակային օգտագործման վիճակին բերելու հետ կապված ցանկացած ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Հետագա չափում

Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվը հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (հաշվի առած հետագա ավելացվող ծախսումները) հանած ցանկացած կուտակված ամորտիզացիա և ցանկացած կուտակված արժեզրկումից կորուստ:

Ամորտիզացիա

Ամորտիզացիան պետք է հաշվարկվի այն պահից, երբ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար՝ հետևյալ օգտակար ծառայությունից ելնելով.

- Ապրանքային նշաններ 3-10 տարի
- Համակարգչային ծրագրեր 5 տարի
- Այլ ոչ նյութական ակտիվներ 1-10 տարի

Ոչ նյութական ակտիվի մնացորդային արժեքը գնահատվում է զրո, իսկ ամորտիզացիայի հաշվարկման կիրառվող մեթոդն է գծային մեթոդը:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

4.4. Ակտիվների արժեզրկում

Սույն պարագրաֆի դրույթները վերաբերում են հիմնական միջոցներին, ոչ նյութական ակտիվներին:

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատում է առկա է արդյոք որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե առկա է որևէ այդպիսի հայտանիշ, ապա Ընկերությունը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Եթե առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի՝ ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, ապա փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է առանձին ակտիվի համար: Եթե հնարավոր չէ գնահատել առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, Ընկերությունը որոշում է այն դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը (ակտիվի դրամաստեղծ միավոր):

Արժեզրկումից կորուստ

Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև դրա փոխհատուցվող գումարը այն և միայն այն դեպքում, եթե ակտիվի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է, քան դրա հաշվեկշռային արժեքը: Այդ նվազումն իրենից ներկայացնում է արժեզրկումից կորուստ:

Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված գումարով: Վերագնահատված ակտիվի արժեզրկումից ցանկացած կորուստ դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո ապագա ժամանակաշրջանների համար ակտիվի գծով մաշվածության (ամորտիզացիայի) հաշվեգրումը ճշգրտվում է ակտիվի վերանայված հաշվեկշռային արժեքի և մնացորդային արժեքի (եթե այդպիսին գոյություն ունի) տարբերությունը նրա մնացորդային օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու նպատակով:

Արժեզրկումից կորստի հակադարձում

Արժեզրկումից կորստի հակադարձմանը վերագրելի ակտիվի ավելացած հաշվեկշռային արժեքը չպետք է գերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան ամորտիզացիայի կամ մաշվածության), եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի գծով արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

Ակտիվի, բացառությամբ գուդվիլի, գծով արժեզրկումից կորստի հակադարձումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ երբ ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով: Վերագնահատված ակտիվի արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Արժեզրկումից կորստի հակադարձումը ճանաչելուց հետո ապագա ժամանակաշրջանների համար ակտիվի գծով մաշվածության (ամորտիզացիայի) հաշվեգրումը ճշգրտվում է ակտիվի վերանայված հաշվեկշռային արժեքի և մնացորդային արժեքի (եթե այդպիսին գոյություն ունի) տարբերությունը նրա մնացորդային օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու նպատակով:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

4.5. Պաշարներ

Սկզբնական չափում

Սկզբնական ճանաչման պահին պաշարները չափվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով):

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռք բերման ծախսումները, արտադրանքի վերամշակման բոլոր ծախսումները և պաշարները էներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները:

Պաշարների ձեռքբերման ծախսումները ներառում են ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը և հարկերը (բացառությամբ նրանց, որոնք հարկային մարմինների կողմից ենթակա են Հնկերությանը ետ վերադարձման), ինչպես նաև տրանսպորտային, բեռնման-բեռնաթափման և այլ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են ապրանքների, նյութերի և ծառայությունների ձեռքբերման հետ: Ձեռքբերման ծախսումները որոշելիս առևտրային զեղչերը, գների իջեցումները և նմանատիպ այլ ճշգրտումները հանվում են:

Պաշարների վերամշակման ծախսումները ներառում են արտադրանքի վերամշակման հետ ուղղակիորեն կապված ծախսումները, ինչպիսիք են աշխատուժի գծով ուղղակի ծախսումները: Այն ներառում է նաև պատրաստի արտադրանքի վրա պարբերաբար բաշխվող հաստատուն և փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները, որոնք կատարվում են նյութերը պատրաստի արտադրանք դարձնելու (վերամշակելու) ընթացքում:

Պաշարների ինքնարժեքի մեջ այլ ծախսումները ներառվում են միայն այն չափով, որ չափով դրանք կատարվել են պաշարները էներկա գտնվելու վայր և պատշաճ վիճակի բերելու համար:

Երբ պաշարները ձեռք են բերվում հետաձգված մարման ժամկետով, ապա վճարման նորմալ պայմաններում ձեռքբերման գնի և վճարված գումարի տարբերությունը, ճանաչվում է որպես տոկոսային ծախս ֆինանսավորման ամբողջ ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Ինքնարժեքի բանաձևեր

Փոխադարձ փոխարկելի չհանդիսացող պաշարների, ինչպես նաև հատուկ նախագծերի համար նախատեսված ու արտադրված ապրանքների կամ ծառայությունների միավորի ինքնարժեքը հաշվարկվում է կոնկրետ արտադրանքի ինքնարժեքի որոշման ճանապարհով:

Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է առաջին մուտք առաջին ելք (ՖԻՖՈ) մեթոդով

Հետագա չափում

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքը իջեցվում է մինչև իրացման գուտ արժեքի մակարդակ՝ ըստ տեսակների հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Պաշարների ինքնարժեքի ցանկացած իջեցման գումար՝ մինչև իրացման գուտ արժեք, և պաշարների բոլոր կորուստները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ կատարվել է ինքնարժեքի իջեցումը կամ առաջացել է կորուստը:

Պաշարների ցանկացած իջեցման գումարի ցանկացած վերականգնման գումար, որը առաջացել է իրացման գուտ արժեքի աճից, ճանաչվում են որպես պաշարների՝ ծախս ճանաչված գումարի նվազեցում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ տեղի է ունեցել վերականգնումը:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ոչ իրացվելի պաշարները դուրս են գրվում իրենց հաշվեկշռային արժեքով: Ոչ իրացվելի են այն պաշարները, որոնք չեն իրացվել կամ օգտագործվել հաշվեկշռում հաշվառելուց 12 ամսվա ընթացքում և որոնք հավանական է, որ որևէ այլ ձևով չեն օգտագործվի՝ կապված դրանց բարոյական հնացման, որակի վատացման և այլ պատճառներով:

4.6. Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչում

«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես գրանցվում են իրական արժեքով: Այլ բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես գրանցվում են իրական արժեքով՝ հաշվի առած գործարքի հետ կապված ծախսումները:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ իրական արժեքը լավագույնս ներկայացվում է գործարքի գնով: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ շահույթը կամ վնասը գրանցվում է միայն այն ժամանակ,

երբ կա իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերություն, որը կարող է բացահայտվել միևնույն գործիքում դիտարկելի շուկայական այլ գործարքներով կամ գնահատման մեթոդով, որի մուտքային տվյալները ներառում են միայն դիտարկելի շուկայական տվյալները:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում և հետագա չափում. Չափման կատեգորիաներ

Ընկերությունը դասակարգում է ֆինանսական ակտիվները՝ օգտագործելով հետևյալ չափման կատեգորիաները. չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, չափվում են իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամուտի միջոցով և չափվում են ամորտիզացված արժեքով: Պարտքային ֆինանսական ակտիվների դասակարգումն ու հետագա չափումը կախված է ակտիվների պորտֆելի կառավարման համար Ընկերության բիզնես մոդելից, և ակտիվի դրամական հոսքերի բնութագրերից:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում և հետագա չափում. Բիզնես մոդել

Բիզնես մոդելը այն եղանակն է, որն օգտագործելով Ընկերությունը կառավարում է ակտիվները դրամական հոսքեր ստանալու համար. այդպիսով Ընկերության նպատակն է.

- ակտիվներից միայն պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացումը («ակտիվների պահումը պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացման համար») կամ
- պայմանագրային դրամական հոսքերի և ակտիվների վաճառքից առաջացող դրամական հոսքերի ստացումը («ակտիվների պահումը պայմանագրային դրամական հոսքերի և վաճառքի համար»), կամ,
- եթե կիրառելի չեն վերոնշյալ կետերը, ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես «այլ» բիզնես մոդելների մաս և չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում և հետագա չափում, դրամական հոսքերի հատկանիշներ.

Եթե բիզնես մոդելը նախատեսում է ակտիվների պահում պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացման կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացման և վաճառքի համար, Ընկերությունը գնահատում է, թե այդպիսով դրամական հոսքերը ներկայացնում են միայն մալր գումարի և տոկոսագումարի վճարումները:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգում

Ֆինանսական գործիքները վերադասակարգվում են միայն այն դեպքում, երբ ամբողջությամբ փոփոխվում է այդ պորտֆելի կառավարման բիզնես մոդելը: Վերադասակարգումը իրականացվում է առաջընթաց բիզնես մոդելի փոփոխությունից հետո առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբից:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում-ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատված պահուստ

Ելնելով կանխատեսումներից, Ընկերությունը հաշվարկում է ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքների հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ընկերությունը չափում է ակնկալվող պարտքային կորուստները և ճանաչում յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվների համար պարտքային կորուստների գնահատված պահուստը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը արտացոլում է

- անաչառ և կշռադատված հավանական գումարը, հաշվի առնելով հնարավոր արդյունքների տիրույթը,
- դրամի արժեքը ժամանակի մեջ և
- բոլոր հիմնավոր և հաստատված տեղեկատվությունը անցյալի իրադարձությունների վերաբերյալ, ներկա պայմանները և ակնկալվող ապագա տնտեսական պայմանները հասանելի հաշվետու ամսաթվին՝ առանց անհարկի ծախսերի կամ ջանքերի:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքները ներկայացվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ հանած ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատված պահուստը: Իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամուտի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների ամորտիզացված արժեքի փոփոխությունները, առանց ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատված պահուստի, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունները արտացոլվում են այլ համապարփակ եկամտում «այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներից եկամուտները՝ հանած ծախսերը» հոդվածում:

Ընկերությունը կիրառում է արժեզրկման համար «եռաստիճան» մոդել՝ հիմնվելով սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային հասկանիշների փոփոխությունների վրա: Ֆինանսական գործիքը, որը սկզբնական ճանաչման պահին չի համարվում արժեզրկված, դասակարգվում է դաս 1-ում: Դաս 1-ի ֆինանսական ակտիվների համար ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են մի գումարով, որն հավասար է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարին, որը կարող է առաջանալ դեֆոլտի պատճառով, որն կարող է տեղի ունենալ 12 ամսվա ընթացքում կամ մինչև պայմանագրի համաձայն մարման ժամկետը, եթե այն ավելի կարճ է («12 ամսվա ակնկալվող պարտքային կորուստներ»): Եթե Ընկերությունը նույնա կանացնում է պարտքային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչման պահից, ապա ակտիվը փոխանցվում է 2-րդ դաս, և տվյալ ակտիվի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են ողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա, այսինքն, մինչև պայմանագրի համաձայն մարման ժամկետը, սակայն հաշվի առնելով ստացված կանխավճարները, եթե այն նախատեսված է («ամբողջ ժամկետի համար ակնկալվող պարտքային կորուստներ»):

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Եթե Ընկերությունը որոշում է, որ ֆինանսական ակտիվը արժեզրկված է, ապա ակտիվը փոխանցվում է Դաս 3 և ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են որպես ակնկալվող պարտքային կորուստներ ամբողջ ժամկետում:

Ֆինանսական ակտիվների դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն դուրս են գրվում, երբ Ընկերությունը սպառել է դրանց հավաքագրելու բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրահանգել է, որ այդպիսի ակտիվների փոխհատուցման հետ կապված ակնկալիքները անհիմն են: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ապաճանաչում: Ընկերությունը կարող է դուրս գրել ֆինանսական ակտիվները, չնայած այդ գումարների վերականգնման (ստացման) համար կիրառվում են հարկադրման միջոցներ, բայց ողջամիտ ակնկալիքներ չկան:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչում

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ.

(ա) ակտիվը մարվել է կամ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցրել են իրենց ուժը կամ

(բ) Ընկերությունը փոխանցել է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի նկատմամբ իրավունքները կամ կնքել է ակտիվների փոխանցման պայմանագիր, միաժամանակ

(գ) փոխանցելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու պարզևատրումները կամ

(դ) չփոխանցելով և նաև չպահպանելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու հատույցները, սակայն չպահպանելով նաև ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Վերահսկողությունը համարվում է պահպանված, եթե մյուս կողմը գործնականում չի կարող ակտիվն ամբողջությամբ վաճառել չփոխկապակցված երրորդ կողմի՝ առանց վաճառքի վրա լրացուցիչ սահմանափակումներ դնելու անհրաժեշտության:

Առևտրական դեբիտորական պարտքեր

Դեբիտորական պարտքերը չափվում են սկզբնական արժեքով (սկզբնական հաշվում նշված գումարով), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գեղչման ազդեցությունը զգալի է: Այս դեպքում դեբիտորական պարտքը չափվում է գեղչված արժեքով:

Տրված փոխառություններ

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս և ցածր տոկոսադրույքով տրված ժամկետային փոխառության գեղչումից (իրական արժեքով չափումից) առաջացած գուտ արդյունքը (վնասը) ճանաչվում է

- սեփական կապիտալում, եթե ֆինանսական ակտիվը մասնակիցների ու նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունների գծով է, և
- շահույթում կամ վնասում, եթե ֆինանսական ակտիվը այլ կողմերի գծով է:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները դրամարկղում դրամական միջոցներն են և ցապահանջ ավանդները: Դրամական միջոցների համարժեքները սլափվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Որպեսզի ներդրումները որակվեն որպես դրամական միջոցների համարժեքներ, դրանք պետք է լինեն ազատ փոխարկելի՝ նախապես հայտնի դրամական գումարներով, և դրանց արժեքի փոփոխման ռիսկը պետք է լինի ոչ նշանակալի: Հետևաբար,

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ներդրումները սովորաբար դասվում են դրամական միջոցների համարժեքների շարքին միայն այն դեպքում, եթե դրանք ունեն մարման կարճ ժամկետ, օրինակ՝ ձեռքբերման օրվանից երեք ամիս, կամ ավելի քիչ: Բանկային օվերդրաֆտները, որոնք ենթակա են ցայահանջ մարման, կազմում են Ընկերության դրամական միջոցների կառավարման բաղկացուցիչ մասը և, որպես բաղադրիչ, դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներառվում են դրամական միջոցներում և դրամական միջոցների համարժեքներում, իսկ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ պարտավորություններում:

4.7. Ֆինանսական պարտավորություններ

Ճանաչում

Ընկերությունը ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչում է, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ապաճանաչում

Ընկերությունը ֆինանսական պարտավորությունը (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասը) ապաճանաչում է, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում կամ ուժը կորցնում է: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված կամ վճարվելիք հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Գոյություն ունեցող փոխառուի և փոխատուի միջև նշանակալիորեն տարբերվող պայմաններով պարտքային գործիքների փոխանակությունը հաշվառվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նմանապես, գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորության կամ դրա մի մասի պայմանների նշանակալի վերափոխումը (անկախ այն բանից, արդյոք այն վերագրելի է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններին) հաշվառվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում:

Ֆինանսական պարտավորությունների չափման խմբեր

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող, բացառությամբ՝ (ա) իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների, և (ս) ֆինանսական երաշխիքային պայմանագրերի և վարկերի տրամադրման պարտավորությունների:

Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր

Սկզբնական ճանաչման պահին կրեդիտորական պարտքը չափվում է սկզբնական արժեքով (սկզբնական հաշվում նշված գումարով), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ զեղչման ազդեցությունը զգալի է: Այս դեպքում կրեդիտորական պարտքը չափվում է զեղչված արժեքով:

Ստացված վարկեր և փոխառություններ

Ստացված վարկը և փոխառությունը սկզբնապես չափվում է իր իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը:

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս և ցածր տոկոսադրույքով ստացված ժամկետային փոխառության զեղչումից (իրական արժեքով չափումից) առաջացած գուտ արդյունքը (օգուտը) ճանաչվում է

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

- որպես սեփական կապիտալի այլ տարր, եթե ֆինանսական պարտավորությունը մասնակիցների ու նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունների գծով է, և
- շահույթում կամ վնասում, եթե ֆինանսական պարտավորությունը այլ կողմերի գծով է: Սկզբնական չափումից հետո ստացված վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.8. Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Երբ աշխատակիցը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությանը մատուցել է ծառայություն, Ընկերությունը, աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղչված գումարը, որոնք ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչում է

ա) որպես պարտավորություն արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղչված գումարը, Ընկերությունը ճանաչում է այդ տարբերությունը որպես ակտիվ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի, և

բ) որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ՖՀՄՄ-ներով պահանջվում կամ թույլատրվում է հատուցումների գումարը ներառել մեկ այլ ակտիվի արժեքի մեջ (օրինակ, պաշարների, հիմնական միջոցների դեպքում):

Ընկերությունը փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների հատուցումների ակնկալվող ծախսումները ճանաչում է:

ա) կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ տարեկան արձակուրդը) այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքները ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նկատմամբ, և

բ) չկուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ ժամանակավոր անաշխատունակությունը) այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Ընկերությունը կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով ակնկալվող ծախսումները չափում է որպես լրացուցիչ գումար, որը Ընկերությունը ակնկալում է վճարել որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք: Ընդ որում այդ հաշվարկներում ներառվում է նաև պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների մասը:

4.9. Գործառնական վարձակալություն

Գործառնական վարձակալության տրված (ստացված) ակտիվները ճանաչվում են վարձատուի հաշվեկշռում:

Որպես վարձակալ, գործառնական վարձակալության գծով վարձավճարները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են որպես ծախս կամ ծախսում գծային հիմունքով, եթե մեկ այլ սիստեմատիկ հիմունք սովելի լավ չի ներկայացնում ակտիվի օգտագործումից օգուտների ստացման ժամանակային գրաֆիկը:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

4.10. Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ Ճանաչում

Պահուստը ճանաչվում է, երբ՝

ա) Ընկերությունն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական) որպես անցյալ դեպքերի արդյունք.

բ) հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք. և

գ) պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Պայմանական պարտավորությունը և պայմանական ակտիվը չեն ճանաչվում:

Զափում

Որպես պահուստ ճանաչված գումարը յրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկա սպարտականությունը մարելու համար պահանջվող ծախսումների լավագույն գնահատականը:

Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը յրենից ներկայացնում է այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Զեղչման դրույքը (կամ դրույքները) պետք է լինի այն դրույքը (կամ դրույքները) առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները: Զեղչման դրույքը չպետք է արտացոլի այն ռիսկերը, որոնց գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գնահատումներն արդեն ճշգրտվել են:

Պահուստը պետք է օգտագործվի միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

4.12. Հասույթ

Հասույթը ճանաչվում է գործարքի գնով: Գործարքի գինը այն հատուցման չափն է, որը Ընկերությունը ակնկալում է ստանալ հաճախորդին խոստացված ապրանքների կամ ծառայությունների նկատմամբ վերահսկողություն փոխանցման դիմաց, բացառությամբ երրորդ անձանց անունից հավաքագրված գումարների:

Ապրանքների վաճառք

Ապրանքների վաճառքից ստացվող հասույթը ճանաչվում է, երբ բավարարված են հետևյալ բոլոր պայմանները

ա) Ընկերությունը գնորդին է փոխանցում ապրանքների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների նշանակալի մասը.

բ) Ընկերությունը չի պահպանում ոչ կառավարման շարունակական մասնակցություն, որը սովորաբար բխում է սեփականության իրավունքից, և ոչ էլ վաճառված ապրանքների նկատմամբ արդյունավետ վերահսկում.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

դ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն.

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ե) գործարքի հետ կապված կատարված կամ կատարվելիք ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Սովորաբար սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների փոխանցումը գնորդին համընկնում է սեփականության իրավունքի կամ տիրապետման իրավունքի փոխանցման հետ:

Երբ ապրանքները վաճառվում են, դրանց հաշվեկշռային արժեքը պետք է ճանաչվի որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ ճանաչվում է դրանց հետ կապված հասույթը:

Ծառայությունների մատուցում

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանի հիման վրա: Գործարքի արդյունքը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվեն հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը:

բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն:

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանը:

դ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի համար կատարված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Տոկոսներ

Տոկոսները ճանաչվում են, երբ

ա) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն:

բ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթների գումարը:

Տոկոսը ճանաչվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսի մեթոդը:

4.13. Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքներ

Ֆունկցիոնալ արժույթ

Ֆունկցիոնալ արժույթը որոշելիս Ընկերությունը հաշվի է առնում ստորև նշված գործոնները՝

ա) արժույթը՝

-որը հիմնականում ազդում է ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գների վրա (հաճախ այն արժույթը, որով իր ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գները սահմանվում և հաշվարկները կատարվում են), և

-այն երկրի արժույթը, որի մրցակցային գործոններն ու կանոններն են հիմնականում որոշում իր ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գները:

բ) արժույթ, որը հիմնականում ազդում է ապրանքների մատակարարման կամ ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ աշխատուժի, նյութական և այլ ծախսումների վրա (նշվածը հաճախ այն արժույթն է, որով նման ծախսումները սահմանվում և կատարվում են):

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է:

Սկզբնական ճանաչում

Արտարժույթով գործառնությունը սկզբնապես ճանաչման պահին հաշվառվում է ֆունկցիոնալ արժույթով՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով ֆունկցիոնալ արժույթի և արտարժույթի միջև գործառնության ամսաթվի դրությամբ սփռո փոխանակման փոխարժեքը:

Որպես սփռո փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է արժույթային շուկայում ձևավորված արտարժույթների միջին փոխարժեքը:

Արտարժույթ	31.12.2020	31.12.2019
1 ԱՄՆ դոլար	522.59 ՀՀ դրամ	479.70 ՀՀ դրամ
1 եվրո	641.11 ՀՀ դրամ	537.26 ՀՀ դրամ
1 ռուբլի	7.02 ՀՀ դրամ	7.77 ՀՀ դրամ

Հաջորդող հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ տեղեկատվության ներկայացում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին՝

ա) արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով փական փոխարժեքը:

բ) սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքով և

գ) իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Փոխարժեքային տարբերությունների ճանաչումը

Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք ստացանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում, կամ երբ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնապես ճանաչման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում վերահաշվարկման փոխարժեքից, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

4.14. Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից) կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Այլ տեղեկատվության բացակայության դեպքում Հնկերությունը կիրառում է 18% դրույք՝ հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների և օգտագործվող նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություններին նկատմամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն գեղջվում (դիսկոնտավորվում): Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է: Հնկերությունը նվազեցնում է հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն այն չափով, որքանով որ այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Ցանկացած այդպիսի նվազեցում վերականգնվում է այն չափով, որքանով որ հավանական է դառնում բավարար հարկվող շահույթի ստացումը:

Եկամուտ կամ ծախս ներկայացում

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը պետք է ճանաչվեն որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ հարկի այն մասի, որոնք վերաբերում են այն հոդվածներին, որոնք, նույն կամ տարբեր ժամանակաշրջանում, ճանաչված են՝

(ա) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում՝ պետք է ճանաչվեն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(բ) ուղղակիորեն սեփական կապիտալում՝ պետք է ճանաչվեն ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Հնկերությունը շահույթ կամ վնասի, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և սեփական կապիտալի հոդվածները ներկայացնում է՝ հանելով համապատասխան հարկային հետևանքները:

Հաշվանցում

Հնկերությունը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե

ա) ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և
բ) մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Հնկերությունը հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե

ա) ունի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք հաշվանցելու հետաձգված հարկային ակտիվները հարկային պարտավորությունների դիմաց, և

բ) հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից

I. նույն հարկատուից (հարկվող միավորից), կամ

II. տարբեր հարկատուներից, որոնք մտադիր են կամ մտադիր են իրականացնել:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

պարտավորությունները և ակտիվները գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվները և մարել պարտավորությունները միաժամանակ յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

4.15. Սխալներ

Ընկերությունը ուղղում է նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները հետընթաց (բացառությամբ երբ անիրագործելի է կոնկրետ ժամանակաշրջանի վրա սխալի հետևանքների կամ դրա կուտակային հետևանքների որոշումը) դրանց հայտնաբերումից հետո հրապարակման համար հաստատված առաջին ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթում՝

ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդող ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ

բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան մինչև ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

4.16. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետևանքը, բացառությամբ ստորև շարադրվածի, ճանաչվում է առաջընթաց՝ արտացոլվելով շահույթի կամ վնասի մեջ՝

ա) փոփոխման ժամանակաշրջանում, եթե փոփոխությունն ազդում է միայն տվյալ ժամանակաշրջանի վրա, կամ

բ) փոփոխման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունը երկուսի վրա էլ ազդում է:

Այնքանով, որքանով հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունն առաջացնում է ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն կամ առնչվում է սեփական կապիտալի որևէ հոդվածի հետ, այն ճանաչվում է համապատասխան ակտիվի, պարտավորության կամ սեփական կապիտալի հոդվածի հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման միջոցով՝ փոփոխության ժամանակաշրջանում:

Այն դեպքերում, երբ դժվար է տարբերակել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունից, այն դիտվում է որպես հաշվառման գնահատման փոփոխություն՝ համապատասխան բացահայտմամբ:

4.17. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում փոփոխություններ

Ընկերությունը փոփոխում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը միայն այն դեպքում, եթե այդ փոփոխությունը հանգեցնում է ֆինանսական հաշվետվություններում Ընկերության ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքի և դրամական հոսքերի վրա

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

գործառնությունների, այլ դեպքերի և իրադարձությունների ազդեցության վերաբերյալ առավել արժանահավատ և տեղին (ռելևանտ) տեղեկատվության ներկայացմանը:

Եթե Ընկերությունը հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է հետընթաց, ապա հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է նախորդող ժամանակաշրջանների համադրելի տեղեկատվության նկատմամբ՝ հետ գնալով այնքան ժամանակաշրջան, որքան քաղաքականության հետընթաց կիրառումը իրագործելի է: Հետընթաց կիրառությունը նախորդող ժամանակաշրջանի նկատմամբ իրագործելի չէ, քանի դեռ հնարավոր չէ որոշել այդ ժամանակաշրջանի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության սկզբնական և վերջնական մնացորդների կուտակային հետևանքը: Ճշգրտման հանրագումարը, որը վերաբերում է ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված ժամանակաշրջաններին նախորդող ժամանակաշրջաններին, վերագրվում է ամենավաղ ժամանակաշրջանում ներկայացված սեփական կապիտալի յուրաքանչյուր ազդեցություն կրած բաղադրիչի սկզբնական մնացորդին: Սովորաբար, ճշգրտումը վերագրվում է չբաշխված շահույթին: Այնուամենայնիվ, ճշգրտումը կարող է վերագրվել սեփական կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչի:

Երբ Ընկերության համար անիրագործելի է հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառել հետընթաց՝ բոլոր նախորդող ժամանակաշրջանների նկատմամբ նոր քաղաքականության կիրառման կուտակային հետևանքը որոշելու անկարողության պատճառով, ապա Ընկերությունը նոր քաղաքականությունը կիրառում է առաջընթաց՝ հնարավոր ամենավաղ ժամանակաշրջանից սկսած: Այդ դեպքում Ընկերությունը հաշվի չի առնում ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի՝ մինչ այդ ամսաթիվն առաջացող կուտակային ճշգրտման բաժինը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություն թույլատրվում է, եթե նույնիսկ հնարավոր չէ այդ քաղաքականությունը առաջընթաց կիրառել ցանկացած նախորդող ժամանակաշրջանի համար:

4.18. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ընկերությունը ճշգրտում է իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Ընկերությունը չի ճշգրտում իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած չճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Եթե շահաբաժինները առաջադրվում կամ հայտարարվում են հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո, Ընկերությունը չի ճանաչում այդ շահաբաժինները որպես պարտավորություն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

5. Հաշվապահական կարևոր դատողությունները և գնահատման անորոշության հիմնական աղբյուրները

Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմումը ղեկավարությունից պահանջում է կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք նշանակալի

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա: Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները վերանայվում են:

Անընդհատության սկզբունք. Ղեկավարությունը պատրաստել է սույն ֆինանսական հաշվետվությունները անընդհատության սկզբունքի հիման վրա: Ղեկավարության այս դատողությունները հիմնված են Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի, ընթացիկ պլանների, գործառնությունների շահութաբերության և ֆինանսական ռեսուրսների մատչելիության, ինչպես նաև Կազմակերպության ապագա գործունեության նկատմամբ մակրոտնտեսական վերջին փոփոխությունների ազդեցության վերլուծության հիման վրա:

Փոխկապակցված անձանց հետ գործարքների սկզբնական ճանաչում. Բնականոն գործունեության ընթացքում Կազմակերպությունը ունենում է գործարքներ իր կապակցված կողմերի հետ: Դատողությունը կիրառվում է որոշելու, թե արդյոք գործարքները գնահատվում են շուկայական կամ ոչ շուկայական տոկոսադրույքներով, երբ առկա չէ ակտիվ շուկա նման գործարքների համար: Դատողության համար հիմք է հանդիսանում չկապակցված կողմերի հետ նման տեսակի գործարքների գնահատումը և արդյունավետ տոկոսադրույքի վերլուծությունը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում. Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը կարևոր գնահատում է, որը իրականացվում է մեթոդաբանության, մոդելների և բազային տվյալների օգտագործմամբ: Հետևյալ բաղադրիչները զգալի ազդեցություն ունեն պարտքային կորուստների գնահատված պահուստի վրա՝ դեֆոլտի որոշումը, պարտքային ռիսկի էական աճը, դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի ենթարկվածությունը ռիսկին և դեֆոլտի դեպքում կորստի գումարը, ինչպես նաև մակրոտնտեսական սցենարների մոդելները:

Պարտքային ռիսկի էական աճ. Պարտքային ռիսկի էական աճի փաստման համար Կազմակերպությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի ժամկետի ընթացքում դեֆոլտի սկսվելու ռիսկը համեմատում է սկզբնական ճանաչման ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի սկսվելու ռիսկի հետ: Գնահատման գործընթացը դիտարկում է պարտքային ռիսկի հարաբերական աճը, այլ ոչ թե հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտքային ռիսկի կոնկրետ մակարդակը:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

6. Հիմնական միջոցներ

	Հոդամասեր	Օգտագործման համար ոչ մատչելի հիմնական միջոցներ		Մաշվող հիմնական միջոցներ					Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
		Տեղակայման ենթակա մեքենա- սարքավորում- ներ	Անավարտ շինարարությ- յուն	Կապիտալացված բարելավումներ և կառուցվածքներ	Մեքենաներ և սարքավորում- ներ	Տրանսպոր- տային միջոցներ	Արտադրա- տնտեսական գույք			
Մկզբնական արժեք										
Առ 01.01.2020թ.	282	-	91,627	154,361	632,523	285,481	75,047	49,479		1,288,800
Գնում/կապիտալացում	-	588,889	160,542	6,118	36,102	23,336	3,109	2,560		820,657
Օտարում	-	-	-	-	-	(8,757)	-	-		(8,757)
Առ 31.12. 2020թ.	282	588,889	252,170	160,479	668,625	300,060	78,156	52,039		2,100,700
Մաշվածություն										
Առ 01.01.2020թ.	-	-	-	(36,960)	(416,286)	(120,174)	(58,740)	(35,182)		(667,342)
Հաշվարկ	-	-	-	(7,608)	(73,529)	(23,189)	(2,631)	(3,868)		(110,825)
Օտարում	-	-	-	-	-	992	-	-		992
Առ 31.12.2020թ.	-	-	-	(44,568)	(489,815)	(142,371)	(61,371)	(39,050)		(777,175)
Հաշվեկշռային արժեք										
Առ 31.12.2019թ.	282	-	91,627	117,401	216,237	165,307	16,307	14,297		621,458
Առ 31.12.2020թ.	282	588,889	252,170	115,911	178,810	157,689	16,785	12,989		1,323,525

Հիմնական տարվա ընթացքում հաշվարկվել է 110,825 հազ. դրամի մաշվածություն, որից 78,280 հազ. դրամը ներառվել է արտադրական ծախսումներում 1,320 հազ. դրամը ներառվել է իրացման ծախսերում, իսկ 21,225 հազ. դրամը՝ վարչական:

Համադրելի տարվա ընթացքում հաշվարկվել է 62,250 հազ. դրամի մաշվածություն, որից 47,765 հազ. դրամը ներառվել է արտադրական ծախսումներում, 8,016 հազ. դրամը ներառվել է իրացման ծախսերում, իսկ 6,469 հազ. դրամը՝ վարչական:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

7. Ոչ նյութական ակտիվներ

	Արտոնագրեր և հավաստագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք Առ 01.01.2020թ.	1,191	2,955	65,295	69,441
Գնում	95	350	11,336	11,781
Դուրս գրում	-	-	-	-
Առ 31.12.2020թ.	1,286	3,305	76,631	81,222
Մաշվածություն Առ 01.01.2020թ.	(583)	(2,593)	(44,284)	(47,460)
Հաշվարկ	(179)	(233)	(6,859)	(7,271)
Դուրս գրում	-	-	-	-
Առ 31.12.2020թ.	(762)	(2,826)	(51,143)	(54,731)
Հաշվեկշռային արժեք				
Առ 31.12.2019թ.	608	362	21,011	21,981
Առ 31.12.2020թ.	524	479	25,488	26,491

Ֆինանսական տարվա ընթացքում հաշվարկվել է 7,271 հազ. դրամի ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա, իսկ համադրելի տարվա ընթացքում՝ 6,625 հազ. դրամ: Հաշվետու տարում հաշվարկված ամորտիզացիայից 5,900 հազար դրամը ներառվել է իրացման, 701 հազար դրամը վարչական ծախսերում, իսկ 670 հազար դրամը՝ արտադրական ծախսումներում:

8. Պաշարներ

	31.12.2020	31.12.2019
Պատրաստի արտադրանք	447,997	442,843
Ապրանքներ	17,495	16,902
Հումք և նյութեր	310,594	867,272
Տարա և տարանյութեր	136,490	146,775
Այլ նյութեր	8,784	7,990
Ընդամենը	921,360	1,481,782

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

9. Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր

	31.12.2020	31.12.2019
Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	211,276	185,819
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	571,414	3,919
Ընդամենը	782,690	189,738

10. Ընթացիկ հարկերի և պարտադիր վճարների գծով գերավճարներ և պարտավորություններ՝ բացառությամբ շահութահարկի

	31.12.2020		31.12.2019	
	Գերավճար	Պարտավորություն	Գերավճար	Պարտավորություն
Ավելացված արժեքի հարկի դեբետային գումար	13,593	-	159,562	-
Ավելացված արժեքի հարկի ԵՏՄ ներմուծումների գծով	-	18,900	-	43,691
Եկամտային հարկ	-	19,961	-	16,503
Այլ հարկեր և պարտ վճարներ	765	3,575	774	1,652
Ընդամենը	14,358	42,436	160,336	61,846

11. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31.12.2020	31.12.2019
Ազգային արժույթի դրամարկդ	1,797	305
Բանկային հաշիվներ ՀՀ դրամով	7,011	7,857
Բանկային հաշիվներ արտարժույթով	263,524	21,359
Ընդամենը	272,332	29,523

12. Մեփական կապիտալ

Մեփական կապիտալը (գուտ ակտիվները) ձևավորված է կանոնադրական կապիտալից, չբաշխված շահույթից (վնասից)՝ ներառյալ հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) ֆինանսական արդյունքը:

Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ, որը կազմված է 1000 հատ բաժնեմասից՝ յուրաքանչյուրը 50 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Հաշվետու տարում կանոնադրական կապիտալի ավելացում չի եղել:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Զբաղիված շահույթ

Ընկերությունն իրավունք ունի տարեկան մեկ անգամ իրականացնել իր շահույթի բաշխում մասնակիցների միջև: Շահույթի բաշխման մասին որոշումն ընդունվում է ընդհանուր ժողովի կողմից: Բաշխման ենթակա շահույթը բաշխվում է ընկերության մասնակիցների միջև՝ ըստ ընկերության կանոնադրական կապիտալում նրանց թաժնեմասերի չափերի: Ընկերությունը հաշվետու տարում 2018թ-ի շահույթից հայտարարել և վճարել է 161,000 հազար ՀՀ դրամ շահաբաժիններ:

13. Փոխառություններ

Փոխառությունները ստացվել են կապակցված կողմերից՝ գրավով չապահովված, անտոկոս փոխառության պայմանագրերի հիման վրա (Տես ծանոթագրություն 22):

14. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	31.12.2020	31.12.2019
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	1,409,993	1,527,864
Ստացված ընթացիկ կանխավճարներ	161,734	492,109
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	30,896	23,042
Կրեդիտորական պարտքեր շահաբաժինների գծով	-	52,556
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	7,489	7,377
Ընդամենը	1,610,112	2,102,948

15. Հասույթ

	- 2020 -	- 2019 -
Արտադրանքի վաճառքից հասույթ	3,383,518	3,679,073
Ապրանքների վաճառքից հասույթ	562,523	320,653
Ընդամենը	3,946,041	3,999,726

16. Ինքնարժեք

	- 2020 -	- 2019 -
Վաճառված արտադրանքի ինքնարժեք	2,536,608	3,331,982
Վաճառված ապրանքների ինքնարժեք	503,434	287,545
Ընդամենը	3,040,042	3,619,327

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

17. Այլ եկամուտներ

	- 2020 -	- 2019 -
Գույքագրմամբ առաջացած պաշարների ավելցուկ	11,597	5
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ օգուտ	-	7,917
Նյութական վնասի հատուցումից եկամուտ	1,383	683
Այլ եկամուտներ	669	1,761
Ընդամենը	13,649	10,366

18. Իրացման ծախսեր

	- 2020-	- 2019-
Մարկետինգի և գովազդի ծախսեր	147,306	101,584
Աշխատանքի վճարման գծով	72,993	68,616
Վարձակալության ծախսեր	45,940	43,652
Տրանսպորտային և ապահովագրական ծախսեր	41,846	31,609
Կոմիսիոն և կոնսիգնացիոն վարձատրություն	18,723	24,477
Հիմնական միջոցների մաշվածություն և նորոգում	17,115	12,084
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	5,900	4,770
Այլ իրացման ծախսեր	8,132	7,553
Ընդամենը	357,955	294,345

19. Վարչական ծախսեր

	- 2020 -	- 2019 -
Աշխատանքի վճարման գծով ծախսեր	69,255	58,891
Հաշվապահական և խորհրդատվական ծախսեր	37,767	32,680
Հիմնական միջոցների մաշվածություն և նորոգում	28,223	14,495
Տրանսպորտային և ապահովագրական ծախսեր	8,332	8,378
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	7,004	3,113
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	5,307	19,859
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	3,998	4,443
Չփոխհատուցվող հարկեր և տուրքեր	3,431	4,198
Այլ վարչական ծախսեր	12,477	14,597
Ընդամենը	175,794	160,654

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

20. Այլ ծախսեր

	- 2020 -	- 2019 -
Դրամական օգնություններ	247,345	4,270
Արտարժույթի փոխարկումից ծախսեր	14,159	5,350
Պաշաների փչացում և պակասորդ	9,221	24,911
Այլ ծախսեր	2,841	2,688
Ընդամենը	273,566	37,219

21. Շահութահարկ

	-2020-	-2019-
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	(63,040)	(30,369)
Հետաձգված հարկի գծով ծախս (եկամուտ)	-	-
Շահութահարկի գծով ընդհանուր ծախս համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	(63,040)	(30,369)

2020 թվականի ընթացիկ շահութահարկը հաշվարկելիս ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան կիրառվել է 18 %, իսկ 2019 թվականի համար՝ 20% դրույքսչափը:

- Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրում

	2020		2019	
	հազ. դրամ	%	հազ. դրամ	%
Շահույթ/վնաս մինչև շահութահարկով հարկումը	306,213	100%	- 207,796	100%
Շահութահարկ	- 55,118	18%	-	20%
Զնվազեցվող/(չհարկվող) հոդվածներ	44,009	-14%	359,641	-173%
Հարկվող շահույթ	350,222		151,845	
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	- 63,040	20.6%	- 30,369	-14.6%

22. Կապակցված կողմերի հետ գործարքներ

- Առանցքային կառավարչական անձնակազմի վարձատրություն

Ընկերության առանցքային ղեկավար անձնակազմի կարճաժամկետ հատուցումները ներառյալ հարկերը կազմել են՝

	-2020-	-2019-
Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարումներ	6,645	4,867

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

- Փոխառություններ մասնակիցներից

Ընկերությունն ունի ստացված անտոկոս երկարաժամկետ փոխառություններ Ընկերության մասնակիցներից, որոնց մնացորդները և շարժը ներկայացված է ստորև

Ստացված փոխառություններ

Փոխառության մնացորդ առ 01.01.2020թ. 325,190

Մուտքեր 17,245

Մարումներ (31,870)

Փոխառության մնացորդ առ 31.12.2020թ. 310,565

- Այլ գործարքներ մասնակիցների հետ

Ընկերությունը հաշվետու տարում հիմնադիրներին է վաճառել արտադրանք և ապրանքներ: Գործարքների մնացորդները և շարժը ներկայացված է ստորև

Արտադրանքի, ապրանքների վաճառք

Դեբիտորական պարտքի մնացորդ առ 01.01.2020թ. 107

Վաճառքներ 25,188

Մարումներ (25,2790)

Դեբիտորական պարտքի մնացորդ առ 31.12.2020թ. 16

- Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ընկերությունն ունի ստացված անտոկոս կարճաժամկետ փոխառություններ Ընկերության մասնակցի կողմից վերահսկվող կազմակերպությունից, որի մնացորդները և շարժը ներկայացված է ստորև.

Ստացված փոխառություններ

Փոխառության մնացորդ առ 01.01.2020թ. -

Մուտքեր 1,166,442

Մարումներ (-)

Փոխառության մնացորդ առ 31.12.2020թ. 1,166,442

23. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ֆինանսական ռիսկերի կառավարումն Ընկերության համար ունի կարևոր նշանակություն: Դրանք հիմնականում կապված են պարտքային, իրացվելիության և արտարժույթի ռիսկերի հետ:

ա) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ պայմանագրային մյուս կողմն ի վիճակի չի լինում կատարելու իր պարտավորությունները:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ընկերության պարտքային ռիսկը կապված է վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերի մարման հետ: Ընկերության վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունը վկայում է տարեվերջի դրությամբ պարտքային ռիսկի միջին մակայդակի մասին:

բ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը պարտավորությունները մարելու նպատակով համապատասխան դրամական միջոցների սակավության կամ բացակայության ռիսկն է: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները, որոնք թույլ կտան մարելու դրամական հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները:

Ստորև ներկայացված է ընկերության ակտիվների իրացվելիության վերլուծությունը

	31/12/2020	31/12/2019
Ընթացիկ ակտիվներ	1,199,315	1,934,720
Ընթացիկ պարտավորություններ	2,881,054	2,164,794
Ընթացիկ իրացվելիության գործակից	0.4	0.9
Արագ իրացվելի ակտիվներ*	277,955	452,938
Ընթացիկ պարտավորություններ	2,881,054	2,164,794
Արագ իրացվելիության գործակից	0.1	0.2
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	272,332	29,523
Ընթացիկ պարտավորություններ	2,881,054	2,164,794
Բացարձակ իրացվելիության գործակից	0.09	0.01

* Արագ իրացվելի ակտիվների կազմում ներառվում են Ընկերության բոլոր ընթացիկ ակտիվները՝ բացառությամբ պաշարների:

գ) Արտարժույթի ռիսկ

Ընկերությունն ունի արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ: Արտարժույթի ռիսկն առաջանում է, երբ արտարժույթով արտահայտված ակտիվները ավելի կամ պակաս են նույն արժույթով արտահայտված պարտավորություններից: Ընկերությունում արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունը մեծամասամբ առաջանում է արտարժույթով ստացված փոխառություններից և ներմուծումների գծով կրեդիտորական պարտքերից:

Ընկերության արտարժույթային մնացորդներն ունեն հետևյալ տեսքը

	31/12/2020			31/12/2019		
	USD	EUR	RUB	USD	EUR	RUB
Արտարժույթային ակտիվներ	52,530	1,106,680	1,058,272	30,463	14	3,170,890
Արտարժույթային պարտավորություններ	549,565	1,500,000	202,506,530	871,885	0	201,850,500
Զուտ արդյունք	-497,035	-393,320	-201,448,258	-841,422	14	-198,679,610

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

24. Պայմանական դեպքեր

ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը գտնվում է զարգացման փուլում, որի հետևանքով ապահովագրության շատ տեսակներ դեռևս չունեն լայն կիրառում: Քանի դեռ Ընկերության գույքը և գործունեությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չեն, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ վերջինիս գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

բ) Դատական գործեր

Պետական մարմինների և տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից ընդդեմ Ընկերության չեն ներկայացվել այնպիսի հայցադիմումներ, որոնք կարող են էական սպառնալիք հանդիսանալ վերջինիս նորմալ գործունեության համար: Ընկերությունն ունի դատական գործընթացներ մի շարք դեբիտոր գործընկերների նկատմամբ, որոնցից 901 հազար դրամի գծով հարուցված են ի օգուտ Ընկերությանը բռնագանձման կատարողական վարույթներ:

գ) Հարկային օրենսդրության հակասություններ և երկիմաստություններ

Հայաստանի Հանրապետությունում նոր ձևավորված հարկային համակարգին բնորոշ է հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությունը, որը հաճախ հստակ չէ և մեկնաբանությունների տեղիք է տալիս: Հարկերը ենթակա են ուսումնասիրության համապատասխան իրավասու մարմինների կողմից, որոնց օրենքով վերապահված է իրավունք կիրառելու պատժամիջոցներ (տուգանքներ, տույժեր) տնտեսավարող սուբյեկտների և նրանց պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ նրանց կողմից օրենսդրությունը խախտելու համար: Այս պայմաններում գոյություն ունի ռիսկ, որ իրավասու մարմինների կողմից իրականացված ստուգումների արդյունքում կարող են առաջանալ լրացուցիչ հարկային պարտավորություններ: Թեև Ընկերության ղեկավարությունը համոզված է, որ հնարավոր լրացուցիչ հարկային պարտավորությունները չեն կարող էական լինել և դրանց գծով պահուստի ձևավորման անհրաժեշտությունը բացակայում է: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբեր լինել՝ դրանցից բխող էական ազդեցություններով:

դ) Պայմանական պարտավորություններ

Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ չունի այլ անձանց տրամադրած երաշխավորություններ, երաշխիքներ և այլ պայմանական պարտավորություններ

ե) Գրավադրված ակտիվներ

Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գրավադրված ակտիվներ չունի

25. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև վավերացման ամսաթիվը ընկած ժամանակահատվածում ճշգրտող դեպքեր կամ էական չճշգրտող դեպքեր տեղի չեն ունեցել:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

26. Ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատում

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են 2021թ հունիսի 21-ին:

Տնօրեն
Գարեգին Ռևազյան

Որակավորված հաշվապահ

Դ. Ասկանյան